

ร่างพระราชบัญญัติ

แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ
เรื่องเสรีภาพที่ ๔๕๓/๒๕๖๐

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๔๕๓/๒๕๖๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้การปฏิรูปประเทศ
เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีวิธีการ
จัดทำแผน การมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ
การวัดผลการดำเนินการ และระยะเวลาดำเนินการปฏิรูปประเทศทุกด้าน จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“ยุทธศาสตร์ชาติ” หมายความว่า ยุทธศาสตร์ชาติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดทำ
ยุทธศาสตร์ชาติ
“แผนแม่บท” หมายความว่า แผนแม่บทตามกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
“คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ” หมายความว่า คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
“คณะกรรมการปฏิรูป” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน
และให้หมายความรวมถึงคณะกรรมการปฏิรูปประเทศสำหรับกรณีที่มีการแยกด้านออกเป็นเรื่อง
ตามมาตรา ๘ วรรคสาม ด้วย

“กรรมการปฏิรูป” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการปฏิรูป
“ที่ประชุมร่วม” หมายความว่า การประชุมร่วมกันตามมาตรา ๑๗
“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานที่เป็นของรัฐไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ
รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด และไม่ว่าจะเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ
ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ

“หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้อำนวยการ หรือผู้บริหารสูงสุดที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐวิสาหกิจหรือองค์การมหาชน หรือหัวหน้าหรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐในรูปแบบอื่น สำหรับหน่วยงานของรัฐในฝ่ายบริหาร

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือหัวหน้าหน่วยงาน สำหรับสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือหน่วยงานที่เป็นนิติบุคคลที่อยู่ในกำกับของประธานรัฐสภาแล้วแต่กรณี

(๓) ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด หรือประธานศาลรัฐธรรมนูญ สำหรับองค์กรฝ่ายตุลาการ

(๔) คณะกรรมการหรือคณะบุคคลที่เป็นองค์กรอิสระและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน สำหรับองค์กรอิสระ

(๕) อัยการสูงสุด สำหรับองค์กรอัยการ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การปฏิรูปประเทศ

มาตรา ๕ การปฏิรูปประเทศต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้

(๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ

(๒) สังคมมีความสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อจัดความเหลื่อมล้ำ

(๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับยุทธศาสตร์ชาติ

มาตรา ๖ ให้มีแผนการปฏิรูปประเทศเพื่อกำหนดกลไก วิธีการ และขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ แต่ละด้านตามมาตรา ๘ รวมทั้งผลอันพึงประสงค์ของการปฏิรูปประเทศในด้านนั้น ๆ ทั้งนี้ ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ

การจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน จะทำเป็นแผนเดียวกันหรือแยกเป็นแผนแต่ละด้านหรือหลายด้านรวมกันก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับแผนแม่บท และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภาเพื่อทราบแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และใช้บังคับต่อไป

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้การปฏิรูปประเทศบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ

ให้เป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีที่จะกำกับดูแลและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคสาม

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ การกำกับดูแลตามวรรคสี่ ให้ความหมายรวมถึงการประสาน การปรึกษา หรือเสนอแนะต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าว

มาตรา ๗ แผนการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) แผน ขั้นตอน และวิธีการดำเนินการปฏิรูปประเทศ และผลอันพึงประสงค์ ในด้านที่จะดำเนินการปฏิรูป ซึ่งต้องสอดคล้องกับผลที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและยุทธศาสตร์ชาติ

(๒) กำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการในแต่ละขั้นตอนตามลำดับในลักษณะ ที่เป็นการบูรณาการ และตัวชี้วัดผลการดำเนินการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้าน

(๓) การกำหนดหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่รับผิดชอบการดำเนินการตาม (๑) และ (๒)

(๔) วงเงินที่คาดว่าจะใช้ในการดำเนินการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้านหรือแต่ละเรื่อง ตามมาตรา ๘ แล้วแต่กรณี รวมตลอดทั้งประมาณการของแหล่งที่มาของเงิน

(๕) ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการปฏิรูปประเทศที่คาดหวังว่าจะบรรลุภายในระยะเวลา ห้าปี

(๖) การเสนอให้มีหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามแผน การปฏิรูปประเทศ

การจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาความเร่งด่วน ของการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้านเพื่อกำหนดลำดับขั้นตอนในการปฏิรูปประเทศ และต้องคำนึงถึง ความพร้อมทางด้านบุคลากรและการเงินการคลังของประเทศด้วย

มาตรา ๘ ให้จัดทำแผนการปฏิรูปประเทศในด้าน ดังต่อไปนี้

- (๑) ด้านการเมือง
- (๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
- (๓) ด้านกฎหมาย
- (๔) ด้านกระบวนการยุติธรรม
- (๕) ด้านการศึกษา
- (๖) ด้านเศรษฐกิจ
- (๗) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๘) ด้านสาธารณสุข

(๙) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑๐) ด้านสังคม

(๑๑) ด้านอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ที่ประชุมร่วมโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีจะแยกด้านตามวรรคหนึ่ง นอกจากด้านตาม (๕) ออกเป็นเรื่องต่าง ๆ ก็ได้

ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านเพื่อทำหน้าที่จัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศตามวรรคหนึ่ง และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติมอบหมาย ในกรณีที่มีการแยกด้านใดออกเป็นเรื่องตามวรรคสอง ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปประเทศสำหรับเรื่องนั้นเป็นคณะแยกจากกัน

ในการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายตามมาตรา ๒๕๘ ง. (๔) และด้านการศึกษาตามมาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษาของรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๖๐ หรือมาตรา ๒๖๑ ของรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการ

การจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ที่ประชุมร่วมกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ อย่างน้อยต้องกำหนดเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะขององค์กรฝ่ายตุลาการมาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการด้วย

มาตรา ๙ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรกำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศด้านอื่นใดตามมาตรา ๘ (๑๑) ให้ส่งเรื่องให้ที่ประชุมร่วมกำหนดผลอันพึงประสงค์ของการปฏิรูปประเทศในด้านดังกล่าว และดำเนินการตามมาตรา ๑๑ ต่อไป

มาตรา ๑๐ การปฏิรูปประเทศในแต่ละด้านให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปตามมาตรา ๘

(๒) ให้ที่ประชุมร่วมกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปตาม (๑) แล้วเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในสิบห้าวัน และ

(๓) ให้เริ่มดำเนินการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศตามกระบวนการและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑

มาตรา ๑๑ การจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการปฏิรูปจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศในด้านที่รับผิดชอบให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๐ (๒) แล้วเสนอที่ประชุมร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในสามสิบวัน

(๒) เมื่อที่ประชุมร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนการปฏิรูปประเทศแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท ซึ่งต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่าง

(๓) ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอร่างแผนการปฏิรูปประเทศที่ผ่านการพิจารณาแล้วต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในสามสิบวัน และดำเนินการตามมาตรา ๖ วรรคสอง ต่อไป

ในการดำเนินการตาม (๑) ให้คณะกรรมการปฏิรูปเชิญหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศในด้านนั้น เข้าร่วมชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการดำเนินการ รวมทั้งจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยวิธีการที่ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะได้โดยสะดวกและทั่วถึง ทั้งนี้ ต้องมีการแสดงข้อมูลที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ด้วย

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปคณะใดภายหลังพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๐ (๒) การนับเวลาตามที่กำหนดไว้ใน (๑) ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปคณะนั้น

ระยะเวลาการดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติจะขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๑๒ การปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมและด้านการศึกษา ตามมาตรา ๘ วรรคสี่ ให้คณะกรรมการตามมาตราดังกล่าวดำเนินการโดยอิสระตามแนวทางที่เห็นสมควร และให้ส่งข้อเสนอแนะหรือร่างกฎหมายในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๔) หรือ จ. ด้านการศึกษา ของรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี เพื่อให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนความสอดคล้องและบูรณาการกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านอื่น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะดังกล่าวโดยพลัน ทั้งนี้ ตามระยะเวลาที่มาตรา ๒๖๐ หรือมาตรา ๒๖๑ ของรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓ ในกรณีมีเหตุจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านใด เพราะมีการแก้ไขเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทหรือเพราะเหตุอื่นใด ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งให้คณะกรรมการปฏิรูปด้านนั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านนั้นโดยเร็ว โดยให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การแก้ไขเพิ่มเติมแผนการปฏิรูปประเทศตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับผลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๘ ของรัฐธรรมนูญ

หมวด ๒
คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ

มาตรา ๑๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ วรคสามและวรรคสี่ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ แต่ละด้านประกอบด้วยคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยแต่ละคณะ ให้ประกอบด้วย ประธานกรรมการปฏิรูปคนหนึ่ง และกรรมการปฏิรูปจำนวนไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในด้านที่จะดำเนินการ ปฏิรูป โดยคำนึงถึงความหลากหลายของผู้มีประสบการณ์ในภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม ที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

ให้เลขาธิการแต่งตั้งกรรมการปฏิรูปและเลขานุการคนหนึ่ง และผู้ช่วยเลขานุการ ตามความเหมาะสม การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการปฏิรูปและเลขานุการให้เป็นไปตามระเบียบ ที่เลขาธิการกำหนด

กรรมการปฏิรูปต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี

มาตรา ๑๕ กรรมการปฏิรูปมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปี
ให้กรรมการปฏิรูปซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่ากรรมการปฏิรูปซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่
กรรมการปฏิรูปซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการปฏิรูปพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ วรคสาม
- (๔) ดำเนินการตามมาตรา ๑๑ ไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา
- (๕) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๗ ให้มีการประชุมร่วมกันของประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะ เพื่อพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านให้เกิดการบูรณาการและสอดคล้องกับแผนแม่บท และดำเนินการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้กรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติมอบหมายเป็นประธานของที่ประชุมร่วม

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ ตามความเหมาะสม

ประธานกรรมการปฏิรูปตามวาระหนึ่งให้รวมถึงประธานคณะกรรมการ ตามมาตรา ๘ วรคสี่

มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ให้ที่ประชุมร่วม มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
- (๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๑๑ (๑)
- (๓) กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ และการมีส่วนร่วมในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วน ดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ
- (๔) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเสนอแนะต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนการปฏิรูป ประเทศ
- (๕) กำหนดตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศใช้ในการประเมินผล
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการปฏิรูปมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อช่วย คณะกรรมการปฏิรูปในการดำเนินการตามมาตรา ๑๘ (๓) ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปกำหนด

มาตรา ๒๐ การประชุมของที่ประชุมร่วม คณะกรรมการปฏิรูป และคณะอนุกรรมการ ตามมาตรา ๑๙ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ที่ประชุมร่วมกำหนด

มาตรา ๒๑ ให้ประธานของที่ประชุมร่วม ประธานกรรมการปฏิรูป กรรมการปฏิรูป และอนุกรรมการตามมาตรา ๑๙ ได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการปฏิรูปจำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษา เรื่องใด จะขอให้สำนักงานจ้างบุคคล สถาบันการศึกษา หรือสถาบันที่มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย เพื่อดำเนินการศึกษาค้นคว้าและจัดทำรายงานเรื่องดังกล่าวก็ได้

วิธีการจ้าง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของบุคคลหรือสถาบัน ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ที่ประชุมร่วมกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ

มาตรา ๒๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูป โดยมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการปฏิรูปและคณะอนุกรรมการ
 - (๒) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลและความเห็นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณา กำหนดแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งจัดหาและพัฒนาข้อมูลเพื่อสนับสนุน งานด้านวิชาการให้แก่คณะกรรมการปฏิรูปและคณะอนุกรรมการ
 - (๓) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและประชาชนภาคส่วนต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
 - (๔) ดำเนินการให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง
 - (๕) เผยแพร่แผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อน แผนการปฏิรูปประเทศ
 - (๖) รับผิดชอบในการดำเนินการให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผน การปฏิรูปประเทศและการจัดทำรายงานตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ วรรคสอง
 - (๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการ ปฏิรูปหรือที่ประชุมร่วมมอบหมาย
- ในการดำเนินการตาม (๒) ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล

มาตรา ๒๔ ให้คณะรัฐมนตรีวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการ การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

ข้อเสนอแนะในการวางระเบียบตามวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน ขององค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ ให้คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติประสานและปรึกษากับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขององค์กรดังกล่าวด้วย

มาตรา ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการติดตามผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูป ประเทศ ให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวต่อสำนักงานภายในเวลา และตามรายการที่สำนักงานกำหนด

ให้สำนักงานจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีเสนอต่อที่ประชุมร่วม เพื่อให้ความเห็นชอบ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้สำนักงานเสนอรายงานต่อคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง และรัฐสภาทราบ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง

รายงานตามวรรคสองอย่างน้อยต้องระบุความก้าวหน้าของการปฏิรูปประเทศ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการปฏิรูปคณะใดว่า การดำเนินการใดของหน่วยงานของรัฐไม่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐในฝ่ายบริหาร ให้คณะกรรมการปฏิรูปคณะนั้น ประสานงานหรือปรึกษาหารือกับหน่วยงานของรัฐดังกล่าวหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือที่กำกับดูแล เพื่อแก้ไขปรับปรุงความไม่สอดคล้องนั้น ในกรณีที่ไมอาจหาข้อยุติร่วมกันได้ ให้คณะกรรมการปฏิรูป แจ้งเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพิจารณา และเมื่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มีมติประการใดแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๒) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง ให้คณะกรรมการปฏิรูป คณะนั้นประสานงานหรือปรึกษาหารือกับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง เพื่อแก้ไขปรับปรุงความไม่สอดคล้องนั้น และให้ดำเนินการตามที่ตกลงร่วมกัน แล้วรายงาน ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติทราบ

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีปัญหาอุปสรรคไม่อาจดำเนินการตามแผนการปฏิรูป ประเทศได้และเป็นเรื่องเร่งด่วน หรือในกรณีมีเหตุอื่นใดเป็นการเร่งด่วนเฉพาะเรื่อง ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่เกี่ยวข้อง รายงานปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ การแก้ไขปัญหาให้คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง หรือรัฐสภาทราบโดยด่วน เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

มาตรา ๒๘ ให้สำนักงานเผยแพร่รายงานที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐและรายงาน สรุปผลการดำเนินการประจำปีตามมาตรา ๒๕ และรายงานเป็นการเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๒๗ ให้ประชาชนทราบทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน

เพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้สำนักงานจัดให้มีวิธีการที่ประชาชน ซึ่งพบหรือเห็นว่าหน่วยงานของรัฐหน่วยใดไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศ สามารถ แจ้งเหตุดังกล่าวให้สำนักงานทราบได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๙ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปตาม มาตรา ๘ ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างการจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๑๑ ในวาระเริ่มแรก หากคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดให้การดำเนินการดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ และแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้กรรมการปฏิรูปผู้ใดพ้นจาก ตำแหน่งได้ โดยมีให้นำมาตรา ๑๖ (๕) มาใช้บังคับ

มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของที่ประชุมร่วมตามมาตรา ๑๐ (๒) ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง แล้ว แต่ยังไม่มีการประชุมร่วมตามกฤษฎีกาตามกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ให้ที่ประชุมร่วมตามมาตรา ๑๗ ประกอบด้วยประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง โดยให้ประธานกรรมการปฏิรูปเลือกกันเองให้ประธานกรรมการปฏิรูปคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

มาตรา ๓๑ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ของรัฐธรรมนูญ การกำหนดระยะเวลาดำเนินการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้าน ตามมาตรา ๗ ต้องกำหนดให้เริ่มดำเนินการภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ รวมทั้งต้องกำหนดผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังว่าจะบรรลุภายในระยะเวลาห้าปีด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐธรรมนูญ จะกำหนดระยะเวลาไว้เป็นอย่างอื่น

ในวาระเริ่มแรก การขยายระยะเวลาการดำเนินการจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ให้คำนึงถึงระยะเวลาตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๒ ให้นำรายงานผลการศึกษาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ สถาบันบัญญัติแห่งชาติ สภาพัฒนาการปฏิรูปแห่งชาติ สภาพัฒนาการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง กระทรวงกลาโหม และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ได้จัดทำขึ้นก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศด้วย และให้ถือว่าการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปฏิรูปประเทศที่องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐและประชาชน เป็นส่วนหนึ่งของการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง

มาตรา ๓๓ ในระหว่างระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีต้องแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุกสามเดือนตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานในการจัดทำรายงานดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ไม่ช้ากว่าสิบวันก่อนครบกำหนดสามเดือนดังกล่าว

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็น
ในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (checklist)

ร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.

☒ กฎหมายใหม่ ☐ แก้ไข/ปรับปรุง ☐ ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อให้มีกฎหมายกำหนดแผนการปฏิรูปประเทศ วิธีการและระยะเวลาการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ สภาพบังคับของแผนการปฏิรูปประเทศ การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

โดยที่สภาพของสังคมไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา ประสบปัญหาทั้งในด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสังคม และด้านอื่น ส่งผลให้การพัฒนาประเทศไม่สามารถดำเนินการไปได้อย่างที่ควรจะเป็น สังคมมีความขัดแย้ง เกิดความไม่เป็นธรรม มีความเหลื่อมล้ำ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างกลไกในการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนประเทศให้พัฒนาไปข้างหน้าได้อย่างเป็นขั้นตอนและมีประสิทธิภาพ ทั้งในทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและสังคม

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

มาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้ดำเนินการตรากฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ และประกาศใช้บังคับภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

จะถือเป็นกรณีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และประเทศจะยังไม่มีกลไกที่ชัดเจนในการดำเนินการปฏิรูปในเรื่องต่าง ๆ

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง ไม่มีทางเลือกอื่น

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

(๑) กำหนดให้มีแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทตามกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ผลอันพึงประสงค์ในด้านที่จะดำเนินการปฏิรูป กำหนดระยะเวลาที่ต้อง

ดำเนินการในแต่ละขั้นตอนตามลำดับในลักษณะที่เป็นการบูรณาการ ตัวชี้วัดผลการดำเนินการปฏิรูปประเทศ การกำหนดหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่รับผิดชอบ วงเงินงบประมาณที่คาดว่าจะใช้ ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการปฏิรูปประเทศที่คาดหวังว่าจะบรรลุภายในระยะเวลาห้าปี และการเสนอให้มีหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศจะต้องพิจารณาความเร่งด่วนของการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้าน เพื่อกำหนดลำดับขั้นตอนของการปฏิรูปประเทศ และต้องคำนึงถึงความพร้อมทางด้านบุคลากรและงบประมาณของประเทศด้วย

(๒) กำหนดวิธีการและระยะเวลาการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ โดยให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศในด้านที่รับผิดชอบแล้วเสนอต่อที่ประชุมร่วมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ จากนั้นให้เสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท แล้วจึงเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยการดำเนินการแต่ละขั้นตอนดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ แล้วให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อทราบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้บังคับต่อไป ทั้งนี้ ในขั้นตอนการจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศ ให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศเชิญหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศในด้านนั้น เข้าร่วมชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการดำเนินการ รวมทั้งจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยวิธีการที่ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะได้โดยสะดวกและทั่วถึง

(๓) กำหนดสภาพบังคับของแผนการปฏิรูปประเทศ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วย ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด และไม่ว่าจะเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศเพื่อให้การปฏิรูปประเทศบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ โดยมีคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่กำกับดูแลและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยดำเนินการดังกล่าว

(๔) กำหนดกลไกในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล โดยให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติภายในเวลาและตามรายการที่สำนักงานกำหนด และสำนักงานเป็นผู้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีเสนอต่อที่ประชุมร่วมเพื่อให้ความเห็นชอบ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ และรัฐสภาทราบต่อไป ทั้งนี้ ในกรณีที่มีปัญหาอุปสรรคไม่อาจดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศได้และเป็นเรื่องเร่งด่วน หรือในกรณีมีเหตุอื่นใดเป็นการเร่งด่วนเฉพาะเรื่อง ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้อง จัดทำรายงานเป็นการเฉพาะเรื่องเพื่อรายงานปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาด้วย ทั้งนี้ สำนักงานต้องเผยแพร่รายงานที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐและรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปี รวมทั้งรายงานเป็นการเฉพาะเรื่องให้ประชาชนทราบทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน หากประชาชนพบหรือเห็นว่าหน่วยงานของรัฐหน่วยใดไม่ปฏิบัติตามให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศ ก็สามารถแจ้งเหตุดังกล่าวให้สำนักงานทราบได้

(๕) กำหนดมาตรการในกรณีที่ปรากฏว่ามีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดไว้สองกรณี กล่าวคือ กรณีที่เป็นหน่วยงานของรัฐในฝ่ายบริหาร ให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศประสานงานหรือปรึกษาหารือกับหน่วยงานของรัฐดังกล่าวหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือที่กำกับดูแล เพื่อแก้ไขปรับปรุงความไม่สอดคล้องนั้น หากเป็นกรณีที่ไม่อาจหาข้อยุติร่วมกันได้ ให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศแจ้งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพิจารณา และเมื่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติมีมติประการใดแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น สำหรับกรณีที่เป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ ให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศประสานงานหรือปรึกษาหารือกับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวเพื่อแก้ไขปรับปรุงความไม่สอดคล้องนั้น และให้ดำเนินการตามที่ตกลงร่วมกัน แล้วรายงานให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติทราบ

๑.๕ การกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

เนื่องจากการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ จะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีการประชุมร่วมกันของประธานกรรมการปฏิรูปประเทศทุกคณะ เพื่อพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านให้เกิดการบูรณาการและสอดคล้องกับแผนแม่บท ซึ่งจะทำให้การจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศเป็นไปโดยสอดคล้องและบูรณาการกันยิ่งขึ้น ด้วยเหตุดังกล่าว จึงส่งผลให้การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศที่จัดทำขึ้นสามารถบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งส่งผลให้ประเทศเกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้ตามผลอันพึงประสงค์นั้น

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของการกิจคืออะไร

มีการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านขึ้นตามกลไกและกระบวนการที่กำหนดไว้ โดยการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

การปฏิรูปประเทศในแต่ละด้านเป็นไปตามขั้นตอน ระยะเวลา และบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

เนื่องจากเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐ

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชน หรือไม่ อย่างไร

เอกชนจะเข้ามามีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ เพื่อร่วมกันผลักดันให้การปฏิรูปประเทศเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศเพื่อให้การปฏิรูปประเทศบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นภารกิจของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วย ซึ่งรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนี้มีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

☐ หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่อง

☐ ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่อง.....

☒ แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง การจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่อาจใช้มาตรการทางบริหารแต่เพียงอย่างเดียวได้ เนื่องจากมาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การปฏิรูปประเทศเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

-

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมาย

มาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้ดำเนินการตรากฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

☒ ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

☐ หยอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....

☐ ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

☒ ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก มาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้เริ่มดำเนินการปฏิรูปในแต่ละด้านภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

☐ มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด.....

☐ ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ ถ้าจำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจากมาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ และเป็นภารกิจของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วย จึงไม่อาจบังคับใช้โดยข้อบัญญัติท้องถิ่นได้

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

☐ ควบคุม (ข้ามไปข้อ ๓.๗) ☒ กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ☐ ส่งเสริม

☐ ระบบผสม (ทั้งควบคุมและส่งเสริม)

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เนื่องจากการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ เป็นการดำเนินการตามเป้าหมายที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และเป็นการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ ที่มีระบบการบริหารราชการที่แตกต่างกัน จึงต้องใช้ระบบการกำกับและติดตาม และจะกำหนดไว้ให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะขององค์กรหรือหน่วยงานแต่ละประเภท

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบการอนุมัติ การอนุญาต การจดทะเบียนหรือใช้ระบบอื่น.....

๓.๗.๒ ค่าธรรมเนียมมีความจำเป็นอย่างไร มีความคุ้มค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร.....

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติอนุญาตหรือไม่.....
อย่างไร.....

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่.....

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่.....
อย่างไร.....

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีการใช้ระบบคณะกรรมการ

มีความจำเป็นอย่างไร

การจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศเป็นสิ่งที่ต้องการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์อย่างสูงมาเป็นผู้ดำเนินการ จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มี คณะกรรมการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้านขึ้น

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจเข้าช้กับคณะกรรมการอื่นหรือไม่ ไม่มีอำนาจเข้าช้

หากมีความเข้าช้ จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

-

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน ประกอบด้วยคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยแต่ละคณะ ให้ประกอบด้วย ประธานกรรมการปฏิรูปคนหนึ่ง และกรรมการปฏิรูปจำนวนไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในด้านที่จะดำเนินการ ปฏิรูป โดยคำนึงถึงความหลากหลายของผู้มีประสบการณ์ในภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชา สังคมที่เกี่ยวข้องประกอบกัน ดังนั้น จึงอาจมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเข้าร่วมเป็นองค์ประกอบ ของคณะกรรมการได้

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

เนื่องจากกระบวนการในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศมีหลายด้าน จึงจำเป็นต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์อย่างสูงในด้านต่าง ๆ มาร่วมกันดำเนินการ

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

การใช้ดุลพินิจตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีเฉพาะในกรณีที่มีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับ แผนการปฏิรูปประเทศเท่านั้น

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

ไม่มีการกำหนดโทษทางอาญาและโทษทางปกครองไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

-

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

ไม่มี

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ไม่มี

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยจะเป็นผู้มีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศที่กำหนดขึ้น

☒ ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง
หน่วยงานของรัฐทุกหน่วย

☐ ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย.

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

☒ ด้านเศรษฐกิจและสังคม

- เชิงบวก

เมื่อมีการดำเนินการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศที่ชัดเจน จะทำให้เกิดแผน ขั้นตอน ระยะเวลา รวมทั้งเป้าหมายของการปฏิรูปในแต่ละด้านที่ชัดเจน ซึ่งเมื่อเกิดการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินในด้านต่าง ๆ แล้ว ย่อมส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศและการประกอบกิจการของภาคเอกชน

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

หน่วยงานของรัฐและประชาชนทุกภาคส่วน

- เชิงลบ

ไม่มี เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้ มิได้มีผลใช้บังคับแก่ประชาชนโดยตรง แต่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ไม่มี

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

ไม่มี

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นเพียงใด และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

เมื่อได้ดำเนินการปฏิรูปประเทศบรรลุตามเป้าหมายที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้แล้ว ประชาชนและสังคมโดยรวม จะได้รับประโยชน์จากการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศในด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม โดยมีเป้าหมายเพื่อมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

การพัฒนาประเทศภายใต้แผนต่าง ๆ ของรัฐที่มีความสอดคล้องและบูรณาการกัน และมีแนวทางการพัฒนาที่แน่นอน ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางและแผนทางธุรกิจของผู้ประกอบการในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และส่งผลต่อความสะดวกในการประกอบกิจการและการกำหนดต้นทุนของกิจการจะมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อย เพียงใด

การปฏิรูปด้านเศรษฐกิจมีเป้าหมายประการสำคัญในการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้น ในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศในด้านนี้จึงต้องสร้างกลไกและหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามกลไกที่กำหนดไว้เพื่อที่นำไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนามากน้อยเพียงใด

การปฏิรูปประเทศจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจสภาพปัญหาในแต่ละเรื่องอย่างถ่องแท้ จึงต้องมีการศึกษาวิจัยในแต่ละด้านอย่างมาก รวมถึงเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ เช่น ตามมาตรา ๒๕๘ ฉ. ด้านเศรษฐกิจ (๒) ของรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดให้มีการสร้างกลไกและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ นั้น จำเป็นต้องมีการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ในด้านนี้ด้วยแล้ว

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

การปฏิบัติราชการภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศจะทำให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐทั้งหมด มีขั้นตอน ระยะเวลา และเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกันในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อการปฏิรูปประเทศ

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

แผนการปฏิรูปประเทศที่จัดทำขึ้น จะก่อให้เกิดการบูรณาการแผนต่าง ๆ ของรัฐ ซึ่งรวมถึงการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณด้วย ย่อมทำให้รัฐสามารถควบคุมและลดการสูญเสียงบประมาณโดยไม่จำเป็นได้มากขึ้น

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ จะถูกกำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้าน ที่ระบุให้ต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับแผน ขั้นตอน และวิธีการดำเนินการปฏิรูปประเทศ กำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการในแต่ละขั้นตอน และตัวชี้วัดผลการดำเนินการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้าน รวมทั้ง ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการดังกล่าว ที่คาดว่าจะบรรลุภายในระยะเวลาห้าปี ทั้งนี้ ในการกำกับติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีในการวางระเบียบในเรื่องดังกล่าว

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี เนื่องจากในปัจจุบันการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เป็นหน้าที่ที่หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่นอยู่แล้ว

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จะทำให้การใช้งบประมาณในการดำเนินการตามปกติของหน่วยงานของรัฐมีประสิทธิภาพและเกิดการบูรณาการร่วมกัน รวมทั้งไม่ได้สร้างหรือกำหนดภาระหน้าที่แก่ประชาชน อย่างไรก็ตาม โดยที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีภาระงานเพิ่มขึ้นที่ต้องดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงอาจต้องพิจารณาเพิ่มกรอบอัตรากำลังหรือปรับโครงสร้างองค์กรเพิ่มเติม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้นได้

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่ต้องใช้ประมาณ ๑๕๐ อัตรา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ อยู่ระหว่างการเสนอร่างพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขออนุมัติการปรับโครงสร้างและอัตรากำลังของ สศช. เพื่อรองรับภารกิจใหม่ที่ได้รับมอบหมายตามร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. โดยจะขอจัดตั้งสำนัก

ยุทธศาสตร์ชาติและปฏิรูปประเทศขึ้นใหม่และปรับปรุงโครงสร้างสำนักที่มีอยู่เดิมเพื่อรองรับบทบาทการวางแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว และการกิจสนับสนุนการจัดประชุมคณะกรรมการฯ

อย่างไรก็ตาม ในระยะเริ่มต้นก่อนที่ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับจะมีผลใช้บังคับนั้น สศช. ได้มอบหมายให้บุคลากรของ สศช. ที่มีอยู่ในปัจจุบันซึ่งมีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เริ่มปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายเลขานุการไปพลางก่อนจนกว่าจะได้รับการจัดสรรอัตรากำลังเพิ่มเติม

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีตำแหน่งนักยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการวางแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว มีความเข้าใจในบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก มีความสามารถในการมองภาพอนาคต สามารถวิเคราะห์ความเชื่อมโยงมิติการพัฒนาด้านต่างๆ และสามารถวิเคราะห์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ตลอดจนมีความสามารถในการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์และกำหนดทางเลือกยุทธศาสตร์ (Strategic Direction) รวมทั้งความสามารถในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้คำปรึกษา และสามารถประสานกับหน่วยงานต่างๆ ในการจัดทำแผนกระทรวง และกำหนดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูป ตลอดจนสามารถติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนและแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ ในระยะห้าปี โดยแยกเป็นงบดำเนินงานและงบลงทุน

จะขอเพิ่มเติมทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ล้านบาท (เพื่อเป็นงบประมาณด้านบุคลากรและค่าเบี้ยประชุมกรรมการปีละประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท ซึ่งเพิ่มเติมจากงบประมาณปกติของ สศช. ที่ได้รับอยู่ปีละประมาณ ๖๐๐ ล้านบาท)

๖.๒ ในกรณีที่ร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณ หรือไม่ อย่างไร

ในร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ไม่มีการขอจัดสรรอัตรากำลังและงบประมาณ แต่จะใช้งบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการของทั้ง ๒ คณะ

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

☒ **วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย**

สศช. ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจและระดมความเห็นต่อยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งประกอบด้วยการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบวิทัศน์ infographic และเอกสารแผ่นพับ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๐ ในขณะเดียวกันตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ เป็นต้นมา มีการบรรยายเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ

เกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและเอกชนอย่างต่อเนื่อง

☒ การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

ในระหว่างการดำเนินการยกร่างยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ จะจัดให้มีช่องทางในการเผยแพร่และรับฟังความเห็นจากประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยการเผยแพร่ในเว็บไซต์ สื่อสิ่งพิมพ์ และเอกสารต่างๆ รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในระดับพื้นที่

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี เนื่องจากไม่มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ แต่ใช้กลไกในการบูรณาการการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐตามที่มีการจัดตั้งไว้อยู่แล้ว

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยจะเป็นผู้มีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศที่กำหนดขึ้น

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับดูแลและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศ

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

☒ เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

☒ เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

☒ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

☒ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

☒ มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

☒ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

☒ มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาในการดำเนินการเท่าใด

ในร่างกฎหมายนี้มีได้มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง แต่มีการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศไว้ เพื่อให้ผู้มีหน้าที่ดำเนินการในแต่ละขั้นตอนมีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

ไม่มี

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อย่างไร

ไม่มี

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

(๑) คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศเพื่อให้การปฏิรูปประเทศบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ

(๒) คณะรัฐมนตรีวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการการติดตามการตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ

(๓) หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ภายในเวลาและตามรายการที่สำนักงานกำหนด แล้วให้สำนักงานจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีเสนอต่อที่ประชุมร่วมเพื่อให้ความเห็นชอบ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐในกรณีที่เป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ และรัฐสภาต่อไป

(๔) ในกรณีที่มีปัญหาอุปสรรคไม่อาจดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศได้และเป็นเรื่องเร่งด่วน หรือในกรณีมีเหตุอันใดเป็นการเร่งด่วนเฉพาะเรื่อง คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องสามารถจัดทำรายงานเป็นการเฉพาะเรื่องเพื่อรายงานปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาให้คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐในกรณีที่เป็นองค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ หรือรัฐสภาทราบโดยด่วนได้ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

กำหนดให้มีวิธีการในกรณีที่ประชาชนซึ่งพบหรือเห็นว่าหน่วยงานของรัฐหน่วยใดไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศ สามารถแจ้งเหตุดังกล่าวให้สำนักงานทราบได้

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๘ การจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ที่ประชุมร่วมกำหนด (ที่ประชุมร่วม ประกอบด้วย ประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะ โดยมีกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเป็นประธาน)	ที่ประชุมร่วมกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขภายใน ๖๐ วัน หลังจากพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๑๔ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการและเลขานุการ ให้เป็นไปตามที่เลขาธิการกำหนด	เลขาธิการกำหนดระเบียบภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกาศใช้
มาตรา ๑๘ (๓) ให้ที่ประชุมร่วมกำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ และการมีส่วนร่วมในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และมาตรการส่งเสริมและสนับสนุน ให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูป	ที่ประชุมร่วมกำหนดวิธีการมีส่วนร่วมภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๒๐ การประชุมของที่ประชุมร่วม คณะกรรมการปฏิรูป และคณะกรรมการตามมาตรา ๑๙ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ที่ประชุมร่วมกำหนด	ที่ประชุมร่วมกำหนดระเบียบภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกาศใช้
มาตรา ๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศจำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด จะขอให้สำนักงานเจ้าบุคคล สถาบันการศึกษา หรือสถาบันที่มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยเพื่อดำเนินการศึกษาค้นคว้าและจัดทำรายงานเรื่องดังกล่าวก็ได้ วิธีการจ้าง ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของบุคคลหรือสถาบันตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ที่ประชุมร่วมกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ	ที่ประชุมร่วมกำหนดระเบียบภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกาศใช้
มาตรา ๒๔ ให้คณะรัฐมนตรีวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ	คณะรัฐมนตรีอนุมัติร่างระเบียบ ภายใน ๖๐ วัน หลังจาก พระราชบัญญัติประกาศใช้

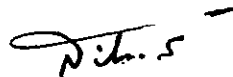
๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

☒ มีการรับฟังความคิดเห็น☐ ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

รายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็น ปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นแนบท้าย

อนึ่ง เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ดังนั้น ข้อมูลที่ชี้แจงตามข้อ ๖. เกี่ยวกับความพร้อมของรัฐ และข้อ ๙. เกี่ยวกับการจัดทำกฎหมายลำดับรอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงจัดทำคำชี้แจงตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้แจ้งมา

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีแล้ว

(นายดิศทัต 浩特ระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๖๐

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

ฝ่ายกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๖๖๖ (นายอรรถสิทธิ์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๕๑๕๘

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอน
การดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.

๑. ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)) ได้นำข้อมูลและผลการรับฟังความคิดเห็นดังต่อไปนี้ มาใช้ประกอบการพิจารณา

๑.๑ สรุปผลการสัมมนา เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติกับการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จัดโดยคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สถาปนิกรแห่งชาติ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๑)

๑.๒ รายงานของคณะกรรมการศึกษาและจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ สถาปนิกรแห่งชาติ เรื่อง “การกำหนดประเด็นเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ” มาใช้ประกอบการพิจารณา (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๒)

๒. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีหนังสือขอให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในชั้นให้ความเห็นชอบหลักการของร่างฯ โดยคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐได้มีความเห็นและข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

๒.๑ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายแห่งชาติ ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุด เห็นชอบหลักการของร่างฯ โดยไม่มีความเห็นหรือข้อสังเกตเพิ่มเติม

๒.๒ คณะรัฐมนตรีมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) การกำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและกรรมการปฏิรูปในคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน สมควรกำหนดให้มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) องค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติหรือคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน ควรเพิ่มเติมให้มีกรรมการโดยตำแหน่งซึ่งมาจากข้าราชการที่มาจากหน่วยงานด้านความมั่นคงในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และให้มีข้าราชการหรือบุคลากรภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนปฏิรูปประเทศด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้น

(๓) การกำหนดองค์ประกอบของแผนการปฏิรูปประเทศควรพิจารณาให้สามารถปฏิบัติได้และเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

(๔) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน ต้องมีการดำเนินการที่มีความเชื่อมโยงกันและมีความครอบคลุมและชัดเจนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนปฏิรูปประเทศที่ได้ดำเนินการมาก่อนกฎหมายทั้งสองฉบับมีผลใช้บังคับ รวมทั้งควรนำ

ความเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ เช่น คณะกรรมการเตรียมการยุทธศาสตร์ชาติ มาพิจารณาด้วย เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) เมื่อมีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติไปแล้วระยะหนึ่ง ควรมีการประเมินผลการดำเนินการควบคู่กับการพิจารณาปัจจัยแวดล้อมที่อาจเปลี่ยนแปลงไปเป็นระยะๆ เพื่อนำยุทธศาสตร์ชาติมาพิจารณาทบทวนให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๓ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ในการจัดหน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ควรมีการจัดให้สอดคล้องรับกับการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) ที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๖๐ โดยควรให้ครอบคลุมทั้ง ๕ ส่วน ดังนี้

- (๑) การบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์
- (๒) การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
- (๓) การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
- (๔) การดำเนินการเรื่องความสามัคคีปรองดอง
- (๕) การกำกับดูแลด้านงบประมาณอย่างบูรณาการ

๒.๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) ควรสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานของรัฐและสาธารณชนเกี่ยวกับลักษณะของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและนำไปแปลงสู่การปฏิบัติได้ รวมถึงนำเสนอความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูป แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล รวมถึงกรอบการจัดสรรงบประมาณประจำปี แผนปฏิบัติราชการ และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกระทรวงและกรม และแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนอำเภอ แผนท้องถิ่น/ชุมชน

(๒) ควรเร่งพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปในรูปแบบของการติดตามประเมินผลการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ สามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกับแผนในระดับอื่นๆ ได้ เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานที่แสดงถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของการดำเนินงาน มุ่งประเมินผลเชิงบูรณาการในทุกมิติ ตั้งแต่ประเด็นการพัฒนา (Agenda) ภารกิจ (Function) และพื้นที่ (Area) และเป็นการติดตามประเมินผลยุทธศาสตร์ตั้งแต่ก่อน-ระหว่าง-หลังการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปได้ตามที่ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ กำหนด นำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในระยะต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ควรเตรียมความพร้อมในการจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจากภาคส่วนต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดทั้งในขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. และในขั้นตอนของการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูป โดยจัดให้มีการรับฟัง

ความเห็นของประชาชนด้วยวิธีการที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้สะดวกและทั่วถึง และต้องแสดงข้อมูลที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ด้วย

(๔) ควรให้ สศช. แก่ไขพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑ ให้สอดคล้องกับภารกิจงานด้านการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติตามที่ได้รับมอบหมาย โดยปรับบทบาทให้เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการวางแผนที่สามารถชี้นำการพัฒนาได้ในทุกระดับ เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนการพัฒนาระดับประเทศ ที่เชื่อมโยงภาค เมือง และชุมชน ประสานบูรณาการระหว่างหน่วยงานราชการ และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศให้แก่ประชาชน มีประสิทธิภาพสูงในการติดตามและประเมินผลตั้งแต่ระดับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ไปจนถึงระดับปฏิบัติและระดับพื้นที่ และสามารถประสานให้หน่วยงานรัฐปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและแนวทางของแผนการปฏิรูปและยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๕ สำนักงานงบประมาณ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า สมควรให้มีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. มาตรา ๗ (๔) จาก “วงเงินงบประมาณ” เป็น “วงเงินงบประมาณครอบคลุมทุกแหล่งเงิน” เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ที่บัญญัติ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานที่เป็นของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด ...”

๒.๖ สำนักงานศาลยุติธรรม มีข้อเกตุว่า ในการกำหนดสภาพบังคับของแผนการปฏิรูปประเทศและสภาพบังคับของยุทธศาสตร์ชาติ ที่กำหนดให้องค์กรฝ่ายตุลาการมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศและให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยองค์กรฝ่ายตุลาการไม่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ดังกล่าว อันอาจทำให้แผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระในองค์กรฝ่ายตุลาการ ทั้งในส่วนของการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการภายในองค์กร ดังนั้น ควรกำหนดให้องค์กรฝ่ายตุลาการมีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการ ดังนี้

แนวทางที่ ๑ ให้องค์กรฝ่ายตุลาการร่วมกันจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการ นำเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ เพื่อพิจารณารวมเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศต่อไป

แนวทางที่ ๒ ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศนำยุทธศาสตร์ ข้อเสนอแนะ แนวทางหรือแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนขององค์กรฝ่ายตุลาการ ซึ่งได้รับข้อมูลจากองค์กรฝ่ายตุลาการแต่ละศาลเป็นหลัก ในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการต่อไป

๒.๗ กระทรวงมหาดไทย มีข้อสังเกตส่งมาภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติว่า ร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ควรกำหนดให้องค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศมีข้าราชการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีจำนวนตามความเหมาะสมและความเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปในแต่ละด้าน เพื่อให้การปฏิรูปประเทศเกิดการบูรณาการจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

๒.๘ กระทรวงยุติธรรม มีข้อสังเกตส่งมาภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติดังนี้

(๑) มาตรา ๑๔ ของร่างพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ กำหนดองค์ประกอบของกรรมการปฏิรูปซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรภาคเอกชนหรือภาคประชาสังคมที่มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ ซึ่งเมื่อพิจารณาโครงสร้างการดำเนินงานและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแล้วจะเห็นว่า คณะกรรมการมีความสำคัญในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ อย่างมาก แต่อย่างไรก็ดี ร่างพระราชบัญญัตินี้มิได้บัญญัติถึงกระบวนการสรรหา การได้มาของบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้าใจกลไกการมีอยู่ของคณะกรรมการและมีส่วนร่วมหรือโอกาสในการร่วมกันปฏิรูปประเทศ จึงเห็นควรที่จะได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้มาซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ทั้งในส่วนคุณสมบัติ หลักการสรรหา หรือกระบวนการได้มาของกรรมการไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้หรือกำหนดขึ้นในกฎหมายลำดับรอง

(๒) มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ของร่างพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. กำหนดมาตรการในการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนแม่บท แบ่งออกเป็นสองกรณี ได้แก่ กรณีที่หนึ่ง สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณารายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปีแล้วเห็นว่า หน่วยงานของรัฐไม่ได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนแม่บท ให้สภานั้นมีมติส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มูล ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งให้ผู้นั้นพักราชการหรือพักงาน หรือสั่งให้ออกจากราชการ หรือออกจากงานไว้ก่อน หรือสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง และกรณีที่สอง เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่า หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนแม่บท ให้แจ้งต่อหน่วยงานนั้นทราบถึงความไม่สอดคล้องและข้อเสนอในการแก้ไขปรับปรุง หากหน่วยงานไม่แก้ไขปรับปรุงหรือไม่แจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ รายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ หรือแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไป หากหน่วยงานของรัฐนั้นไม่ดำเนินการ ให้ถือว่าเป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติของกฎหมาย และให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการต่อไป ซึ่งเงื่อนไขในการส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งสองกรณียังกล่าวนั้น ยังไม่มีกลไกเพียงพอและเหมาะสมในการตรวจสอบกลั่นกรองการดำเนินการของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐว่าเป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติของกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ไต่สวนและวินิจฉัยกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกันเท่านั้น โดยมีบทกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น ดังนั้น การกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีความผิดและโทษตามพระราชบัญญัตินี้ จึงไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ นอกจากนี้ มาตรการดังกล่าวยังเป็นมาตรการที่ไม่ได้สัดส่วนเนื่องจากความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ อาทิ งบประมาณ

บุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศ สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศและบริบทของสังคม
อีกหลายประการประกอบด้วย ซึ่งควรได้พิจารณาให้รอบคอบ

๓. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))
ได้พิจารณาความเห็นและข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว ได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างฯ ในแต่ละประเด็น
สรุปได้ดังนี้

๓.๑ ร่างมาตรา ๗ (องค์ประกอบของแผนการปฏิรูปประเทศ) ได้แก้ไขเพิ่มเติม
องค์ประกอบของแผนการปฏิรูปประเทศในร่างมาตรา ๗ (๑) โดยได้เพิ่มไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ
ต้องมีการกำหนดวิธีการในการดำเนินการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้านด้วย เพื่อให้การปฏิรูปประเทศ
สามารถปฏิบัติได้และเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริงตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี รวมทั้ง
ได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๗ (๔) โดยเพิ่มไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศต้องมีการระบุประมาณการ
ของแหล่งที่มาของเงินด้วย เพื่อให้เป็นไปตามข้อสังเกตของสำนักงานงบประมาณ

๓.๒ ร่างมาตรา ๘ ถึงร่างมาตรา ๑๑ (การจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศ)
ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมมีข้อสังเกตว่า ควรกำหนดให้องค์กรฝ่ายตุลาการมีส่วนร่วม
ในการพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการนั้น
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๔ ตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี
โดยให้สามารถแต่งตั้งผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการปฏิรูปประเทศได้ จึงส่งผลให้
องค์กรฝ่ายตุลาการสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการปฏิรูปประเทศเพื่อจัดทำแผนการปฏิรูป
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการตามแนวทางที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอแล้ว สำหรับ
ข้อเสนอที่ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศนำยุทธศาสตร์
ข้อเสนอแนะ แนวทาง หรือแผนการปฏิรูปประเทศที่องค์กรฝ่ายตุลาการได้จัดทำขึ้นมาใช้
ประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายตุลาการ
ต่อไปนั้น ได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๘ บรรทัดท้าย เพื่อให้เป็นไปตามข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว

๓.๓ ร่างมาตรา ๑๔ (องค์ประกอบและคุณสมบัติของกรรมการปฏิรูปประเทศ)
ได้แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและคุณสมบัติของกรรมการปฏิรูปประเทศในร่างมาตรา ๑๔ โดยตัดข้อห้าม
ที่กำหนดว่ากรรมการปฏิรูปประเทศจะต้องไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงาน
ของรัฐออก รวมทั้งกำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านจากผู้ซึ่งมีความรู้
ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในด้านที่จะดำเนินการปฏิรูป โดยคำนึงถึงความหลากหลายของ
ผู้มีประสบการณ์ในภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องประกอบกันด้วย ตลอดจน
ได้แก้ไขเพิ่มเติมอายุจากเดิมที่กำหนดไว้ไม่เกิน “เจ็ดสิบปี” เป็น “เจ็ดสิบห้าปี” ให้เป็นไปตามข้อสังเกต
ของคณะรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทยด้วยแล้ว

สำหรับข้อสังเกตของกระทรวงยุติธรรมที่เห็นว่า ควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขการได้มาซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ทั้งในส่วนคุณสมบัติ หลักการสรรหา หรือ
กระบวนการได้มาของกรรมการไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้หรือกำหนดขึ้นในกฎหมายลำดับรองนั้น
เนื่องจากการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศจำเป็นต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลา
ที่รัฐธรรมนูญกำหนด ประกอบกับได้กำหนดให้การแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติเกี่ยวกับความรู้
ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในด้านที่จะดำเนินการปฏิรูปไว้แล้ว จึงมิได้แก้ไขเพิ่มเติม
ตามข้อสังเกตของกระทรวงยุติธรรม

